

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری های سراسر کشور

معاونت توسعه مدیریت و منابع

دفتر برنامه ریزی و بودجه

آذرماه ۱۴۰۲

بسمه تعالی

مقدمه

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۳ به عنوان نقشه راه سال آینده شهرداری های کشور با نظر به رویکردهای کلان برنامه ای و بودجه در کشور و سایر قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت شهرداری ها و اسناد بالادستی ناظر بر مسئولیت ها و وظایف آن ها تنظیم شده است. بر این اساس شهرداری های سراسر کشور موظفاند بودجه سال ۱۴۰۳ خود را با تأکید بر مندرجات این بخشنامه و در چارچوب دستورالعمل بودجه جدید ابلاغی توسط وزارت کشور و برشی از برنامه های بلندمدت و میان مدت خود بر اساس شش مأموریت اصلی شهرداری ها مطابق با دستورالعمل بودجه ابلاغی وزارت کشور تهیه و تنظیم نمایند.

فصل اول - راهبردها و سیاست ها

۱-۱ - سیاست های کلان

- (۱) عدالت محوری در توزیع امکانات و ارائه خدمات در راستای ارتقاء سرانه های شهری
- (۲) توسعه زیرساخت های حمل و نقل درون شهری و تقویت حمل و نقل عمومی
- (۳) ارتقای شاخص های خدمات شهری، فضای سبز، مدیریت پسماند و کاهش آلودگی های زیست محیطی
- (۴) توسعه زیرساخت های الکترونیک در ارائه خدمات شهری با رویکرد ایجاد و توسعه شهر هوشمند و استفاده از ظرفیت استارت آپ ها
- (۵) ارتقای کیفی منابع انسانی در جهت افزایش بهره وری و کارایی
- (۶) بازآفرینی شهری با توجه به سند ملی معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی و محرومیت زدایی از بافت های ناکارآمد یا محلات کم برخوردار
- (۷) ارتقاء تاب آوری، کاهش آسیب پذیری و حفاظت از مراکز و زیر ساخت های مهم شهری در برابر حوادث با رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل شهری
- (۸) افزایش خوداتکایی و ایجاد درآمدهای پایدار از طریق استفاده از ظرفیت سرمایه گذاری بخش خصوصی و یا عمومی در راستای توسعه اقتصاد شهری
- (۹) ارتقاء شاخص های فرهنگی، اجتماعی و ورزشی

۲-۱ - راهبردهای اجرایی

- (۱) هم افزایی و تقویت همکاری های بین دستگاهی و اجرای طرح های مشترک با دیگر نهادهای خدمات رسان شهر
- (۲) توانمندسازی کارکنان از طریق آموزش های عمومی و تخصصی

- ۳ بهره گیری از ابزارهای نوین تأمین مالی از جمله انتشار اوراق مشارکت، فاینانس
- ۴ جلب مشارکت شهروندان و تشکل های مردم نهاد در اداره امور شهر
- ۵ خرید و استفاده از کالاها و خدمات داخلی با رویکرد حمایت از کار و سرمایه ایرانی
- ۶ ایمن سازی شهر در مقابل سیل، آتش سوزی و سایر حوادث غیرمترقبه و انسان ساخت
- ۷ اجرای طرح های توسعه فضای سبز شهری و مدیریت پسماند
- ۸ ایجاد سازوکار لازم برای مقابله و پاسخ به حوادث و تهدیدات نوین شهری
- ۹ احیاء و مرمت بافت های ارزشمند فرهنگی، تاریخی، بهسازی و نوسازی بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری، و توانمندسازی حاشیه شهرها و سکونت گاه های غیررسمی با مشارکت سایر دستگاه های اجرایی
- ۱۰ مناسب سازی محیط شهری برای معلولان و کم توانان جسمی و حرکتی، سالمندان، بانوان و کودکان و دستیابی به شهرهای دوستدار معلول، کودک، سالمند و ...
- ۱۱ شفافیت عملکرد و پاسخگویی
- ۱۲ اولویت بندی طرح ها و پروژه ها با تأکید بر تکمیل طرح های نیمه تمام
- ۱۳ توسعه ورزش همگانی
- ۱۴ اجرای برنامه های فرهنگی و اجتماعی
- ۱۵ توجه به فرهنگ ایرانی و اسلامی در مدیریت شهری
- ۱۶ مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف
- ۱۷ استفاده از فناوری های نوین و هوشمندسازی در مدیریت شهری
- ۱۸ معماری سازمانی و منابع انسانی در شهرداری
- ۱۹ پژوهش محوری در طرح ها و برنامه های مدیریت شهری
- ۲۰ استفاده از ظرفیت استارت آپ ها (نوآفرین ها)، شرکت های دانش بنیان و صاحب فن آوری
- ۲۱ مناسب سازی خیابان ها و معابر عمومی پُرتردد برای توسعه وسایل حمل و نقل پاک

فصل دوم – تکالیف بودجه ای

- ۱ پیش بینی اعتبارات لازم برای اجرای کلیه تکالیفی که در قوانین برنامه های توسعه و سایر احکام و قوانین مربوطه بر عهده شهرداری ها قرار داده اند از جمله قانون بودجه سنواتی، قانون هوای پاک، قانون جامع ایثارگران، قانون حمایت از مرمت و احیاء بافت های تاریخی و فرهنگی، قانون جامع حمایت از حقوق معلولان، قانون جهش تولید مسکن، قانون پدافند غیر عامل، قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و سایر قوانین مرتبط (پیوست شماره ۳)

- (۲) شهرداری‌ها مکلفند بر اساس برنامه‌های بلند مدت خود نسبت به تدوین برنامه‌های میان مدت از جمله برنامه عملیات نوسازی، عمران و اصلاحات شهر و سایر برنامه‌های میان مدت اقدام کنند و در صورت داشتن این گونه برنامه‌ها به نحوی عمل نمایند که در تهیه بودجه سال ۱۴۰۳ برنامه‌ها، طرح‌ها و فعالیت‌های مربوط به برش یک‌ساله برنامه‌های مزبور را مبنای تهیه بودجه سالانه خود قرار دهند به گونه‌ای که زمینه دستیابی به اهداف تعیین شده در پایان برنامه را فراهم نمایند.
- (۳) پیش‌بینی اعتبار لازم برای ارتقاء سطح ایمنی شهری و بیمه ساختمان‌های اداری، خدماتی، تجهیزات و تأسیسات شهرداری
- (۴) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت بیمه جامع مسئولیت مدنی
- (۵) پیش‌بینی اعتبارات لازم به منظور پرداخت تعهدات قطعی شده سنواتی (در صورت وجود) و کسر منابع لازم برای پرداخت اعتبارات این بند از سرجمع منابع در بودجه سالانه
- (۶) پیش‌بینی اعتبارات لازم به منظور پرداخت تعهدات انتقالی سنواتی در بودجه سالانه با درج ردیف‌های مربوطه در طبقه تملک دارایی‌های مالی
- (۷) پیش‌بینی حداکثر ۵٪ (پنج درصد) بودجه جهت هزینه‌کرد در ردیف حوادث غیرمترقبه و انسان‌ساخت
- (۸) پیش‌بینی اعتبار برای الکترونیکی کردن فرآیندهای حوزه شهرسازی از جمله استفاده از سیستم GIS در طرح‌های توسعه شهری، صدور پروانه و پایان کار به استناد تبصره ۳ ذیل ماده ۵۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی مصوب ۱۳۹۴
- (۹) پیش‌بینی اعتبار لازم برای انجام پروژه‌های مصوب ستاد بازآفرینی استان و شهرستان و تبصره ۲ ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی برنامه ملی بازآفرینی شهری پایدار
- (۱۰) پیش‌بینی اعتبار لازم به منظور توسعه و بروزرسانی نرم‌افزارهای مکانیزه و خدمت‌رسان الکترونیک در کلیه واحدهای ستادی و اجرایی شهرداری
- (۱۱) پیش‌بینی اعتبار برای اجرای برنامه‌های مطالعاتی، آموزشی و پژوهشی شهرداری به میزان حداقل ۱٪ اعتبارات هزینه‌ای (جاری)
- (۱۲) پیش‌بینی اعتبار لازم برای اجرای برنامه‌های اجتماعی و فرهنگی با اولویت آسیب‌های اجتماعی روز
- (۱۳) پیش‌بینی اعتبار لازم به منظور حفظ و حراست از سامانه‌های الکترونیکی شهرداری در برابر تهدیدات سایبری
- (۱۴) رعایت نصاب ماده ۶۸ قانون شهرداری در خصوص نسبت بودجه عمرانی به کل بودجه شهرداری (حداقل ۴۰٪ عمرانی شامل تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تملک دارایی‌های مالی و پرداخت تعهدات قطعی شده سنواتی عمرانی)

فصل سوم - ضوابط مالی تهیه و تنظیم بودجه**الف) ضوابط حقوق و دستمزد**

- (۱) پیش بینی اعتبار برای حقوق و مزایای کارکنان رسمی، پیمانی، قراردادی و مشمولین قانون کار در سال ۱۴۰۳ به میزان ۲۰ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۲ در نظر گرفته شود. در هر صورت مصوبه هیئت محترم وزیران در خصوص کارمندان رسمی، پیمانی، قراردادی و مصوبه شورای عالی کار در خصوص مشمولین قانون کار ملاک عمل خواهد بود. بدیهی است در صورت هرگونه تغییر در میزان افزایش حقوق و مزایای کارکنان شهرداری ها، اعتبار لازم بایستی در اصلاحیه بودجه لحاظ گردد.
- (۲) پیش بینی اعتبار مزایای غیرمستمر کارکنان شهرداری با رعایت محدودیت های بودجه ای و وصول درآمدها
- (۳) پیش بینی اعتبار عیدی و پاداش پایان سال کارکنان و پاداش پایان خدمت بازنشستگان بر اساس مصوبه هیئت محترم وزیران، قانون کار جمهوری اسلامی ایران و سایر مقررات مرتبط
- (۴) پیش بینی اعتبار مزایای جانبی در سال ۱۴۰۳ برای شهرداران و کارکنان شهرداری و سازمان های تابعه مطابق با ضوابط اجرایی قانون بودجه سنواتی در خصوص نحوه اعطای مزایای جانبی به کارکنان دستگاه های اجرایی در سه بخش مزایای معیشتی، رفاهی و جوانی جمعیت با رعایت سایر ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور در خصوص سقف پرداخت ها،
- تبصره ۱:** پرداخت اعتبارات فوق بایستی الزاماً پس از پرداخت حقوق و مزایای مستمر و به شرط تکافوی منابع و رعایت سقف بودجه بگونه ای صورت پذیرد که باعث ایجاد دیون به عهده شهرداری نگردد.
- تبصره ۲:** در مواردی که قوانین خاص ابلاغی در حوزه شهرداری برای بهره مندی کارکنان از انواع مزایای جانبی وجود داشته باشد، پرداخت ها در آن بخش تابع آن ضوابط و مقررات خاص خواهد بود.
- (۵) پیش بینی اعتبار به منظور پرداخت حق الجلسات کمیته ها کمیسیون ها و کارگروه های قانونی شهرداری مستند به بخشنامه شماره ۱۲۸۲۲۵ مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۷ وزارت کشور و اصلاحیه های بعدی آن
- (۶) پیش بینی اعتبار لازم جهت مزایای شاغلین حوزه آتش نشانی موضوع ماده ۸۴ قانون برنامه ششم توسعه و همچنین سایر مشاغل سخت و زیان آور
- (۷) شهرداری هایی که در سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ تأسیس شده یا می شوند اعتبارات مذکور را متناسب با شهر هم تراز توسط استانداری (دفتر امور شهری و شوراها) از لحاظ جمعیت و منابع درآمدی پیش بینی نمایند.
- (۸) رعایت سقف خالص پرداختی کارکنان و شهرداران از محل حقوق و مزایای مستمر و غیرمستمر و سایر پرداختی ها از هر محل و تحت هر عنوان تا سقف مقرر در قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور الزامی است.

ب) ضوابط درآمدي و هزینه کرد اعتبارات

- ۱) رعایت ضوابط تنظیم بودجه شهرداری با رعایت محل مصرف و نوع آن (عمومی / اختصاصی و هزینه‌ای / تملک) در تهیه لوایح بودجه (پیوست شماره ۱)
- ۲) پیش‌بینی افزایش/کاهش درآمدها در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری، متناسب با میانگین رشد درآمدها در پنج سال گذشته و عملکرد واقعی بودجه به شرح گزارش‌های تفریغ و سایر عوامل مؤثر از جمله قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با ذکر دلایل توجیهی به پیوست لایحه پیشنهادی بودجه
- ۳) ثبت اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای دولت در قالب پروژه‌های مشخص در منابع و مصارف در همان سال مالی
- ۴) مصرف منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای صرفاً در حوزه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی
- ۵) مصرف منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی (وام، اوراق مشارکت و ...) صرفاً در حوزه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
- ۶) پرداخت نیم درصد از درآمدهای وصولی به حساب انجمن کتابخانه‌های عمومی شهر مربوطه به استثنای وام و تسهیلات، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که دولت در اختیار شهرداری‌ها قرار می‌دهد (اعتبارات تخصیصی بودجه عمومی مشور)، اوراق مشارکت، تسهیلات تامین مالی خارجی (فاینانس)، تهاتر و مازاد درآمد بر هزینه سال قبل که نیم درصد آن سال قبل محاسبه و پرداخت شده است.
- ۷) پیش‌بینی اعتبارات کمک‌های بلاعوض (در فصل پنجم طبقه‌بندی اقتصادی)، حداکثر معادل دو درصد (۲٪) اعتبارات هزینه‌ای (جاری)

ج) ضوابط تأمین بودجه شورای اسلامی شهر

حداکثر اعتبار پیش‌بینی شده برای تأمین بودجه شوراهای اسلامی شهر به تفکیک جمعیت شهری (بر مبنای سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵) به شرح جدول ذیل خواهد بود:

جمعیت (نفر)	حداکثر مبلغ قابل پیش‌بینی (میلیون ریال)
زیر ۱۰ هزار	۲۷۰۰
۱۰ تا ۲۰ هزار	۴۲۰۰
۲۰ تا ۵۰ هزار	۶۰۰۰
۵۰ تا ۱۰۰ هزار	۸۵۰۰
۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار	۱۱۰۰۰
۲۰۰ تا ۵۰۰ هزار	۲۲۰۰۰
۵۰۰ هزار تا ۱ میلیون	۴۰۰۰۰
۱ تا ۲ میلیون	۹۰۰۰۰
۲ تا ۳ میلیون	۱۲۰۰۰۰
۳ تا ۵ میلیون	۱۵۰۰۰۰
بیش از ۵ میلیون	۲۸۰۰۰۰

- ۱) اعتبار مذکور می‌بایست در دوره‌های سه‌ماهه به میزان ۲۵٪ و یا ماهانه به نسبت (۱/۱۲) پرداخت گردد و پرداخت هرگونه وجوه مازاد بر نصاب جدول فوق ممنوع است. اعتبار فوق برای پرداخت حق الجلسات در چارچوب "آیین‌نامه نحوه پرداخت حق جلسه و مزایا به اعضای شوراهای اسلامی شهر با اصلاحات بعدی" به‌اضافه سایر هزینه‌های جاری شورا بایستی هزینه گردد.
- ۲) هرگونه پرداختی مازاد بر نصاب جدول فوق به شورا تحت هر عنوان (کمک جاری از قبیل برگزاری مراسمات، اقلام مصرفی، سبد کالا، رفاهیات، پاداش، کمک به اشخاص و ...) ممنوع است.
- ۳) هزینه‌های غیرمصرفی شورا از جمله خرید و اجاره اموال، ساختمان، وسیله نقلیه و ... در ردیف‌های بودجه شهرداری پیش‌بینی و با رعایت مقررات مربوط توسط شهرداری خریداری و به‌عنوان اموال شهرداری تحویل شورا خواهد شد. تعمیر و نگهداری اموال شهرداری در اختیار شورا از محل بودجه شهرداری تأمین خواهد شد.
- ۴) تأمین سایر هزینه‌های مصرفی شورا از بودجه شهرداری ممنوع است.
- ۵) شوراهای اسلامی شهر می‌توانند حداکثر تا سقف دو درصد بودجه سالانه خود را جهت تأمین هزینه‌های شوراهای فرادست منظور نمایند.
- ۶) اعتبار موردنیاز برای حسابرسی شهرداری و سازمان‌های وابسته (موضوع بند ۳۰ ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور) که توسط شورای اسلامی شهر صورت می‌گیرد علاوه بر جدول فوق،

بایستی پیش‌بینی و به شورا پرداخت گردد و شوراها نیز موظف‌اند به استناد ماده ۱۲ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها نسبت به بررسی و تأیید گزارش حسابرس رسمی منتخب تا پایان اسفندماه اقدام نمایند.

د) سایر ضوابط مهم در تنظیم لایحه بودجه

- ۱) پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌ها بایستی متناسب با تفریغ بودجه سال قبل، در نظر گرفتن قوانین و مقررات روز، میزان تحقق و سایر شرایط محیطی و اقتصادی کشور باشد.
 - ۲) شهرداری‌ها مکلف‌اند لیست پروژه‌های سرمایه‌گذاری برای سال آتی شهرداری را به همراه مشخصات برآورد مالی پروژه شامل میزان ریالی آورده سرمایه‌گذار و شهرداری و سایر مشخصات فنی، به پیوست لایحه بودجه به شورای اسلامی شهر ارائه نمایند. همچنین در زمان تهیه تفریغ بودجه، عملکرد محقق شده پروژه‌های سرمایه‌گذاری شده در سال مربوطه را به پیوست تفریغ بودجه شهرداری ارائه نمایند.
 - ۳) در صورتی که بودجه سالانه شهرداری مشتمل بر تبصره‌هایی مبنی بر اجازه شهرداری برای انجام فعالیت‌های مشخص است، ضرورت دارد پیش‌بینی منابع مرتبط با فعالیت‌های مندرج در تبصره‌های بودجه یادشده به صورت روشن و صریح ارائه گردد. بدیهی است ارائه این تبصره‌های بودجه بدون پیش‌بینی منابع و لحاظ نمودن ردیف‌های اعتباری مشخص، ممنوع خواهد بود.
 - ۴) بودجه سازمان‌های وابسته‌ای که به استناد ماده ۵۴ قانون شهرداری تأسیس شده‌اند می‌بایست درون بودجه عمومی شهرداری مربوطه لحاظ شده و بودجه‌ی مستقل از شهرداری نداشته باشند.
 - ۵) مؤسسات، شرکت‌های تابعه و سازمان‌های وابسته‌ای که به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری تأسیس شده‌اند موظف‌اند بودجه پیشنهادی هر ساله خود را حداکثر تا اول دی‌ماه سال ۱۴۰۲ به شهرداری ارائه نمایند و شهرداری نیز موظف است بودجه مؤسسات، شرکت‌های تابعه و سازمان‌های وابسته فوق را به صورت تلفیق با بودجه شهرداری در هنگام تحویل لایحه بودجه به شورای اسلامی شهر ارائه نماید.
- تبصره:** شوراها و سازمان‌های اسلامی شهر موظف‌اند در خصوص تعیین تکلیف (انحلال، ادغام و...) سازمان‌های موضوع این بند که بر مبنای انتفاع برای شهرداری تشکیل شده‌اند لیکن گزارش‌های حسابرسی سنوات قبل نشان از زیان و عدم تعادل در منابع درآمدی و هزینه‌ای آن‌ها دارد، اقدام نمایند.
- ۶) شهرداری‌ها موظف‌اند در پیوست لایحه بودجه سالانه خود، نسبت به تعیین شرایط مرتبط با وجوه استقراضی (وام یا سایر واگذاری‌های مالی) از جمله میزان و موارد مصرف را با رعایت مفاد ماده ۱۳ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها (سقف یک‌سوم تفریغ بودجه سال قبل به منظور بازپرداخت سالانه) جهت تصویب به

- شورای اسلامی شهر ارسال نماید. بدیهی است سایر شرایط مرتبط از جمله نحوه استرداد، نرخ سود تعیین شده، مدت وام و باید پیش از استقراض در چارچوب لوایح جداگانه به تصویب شورای اسلامی شهر برسد.
- (۷) لزوم رعایت مفاد ماده ۷-۱ دستورالعمل بودجه در خصوص منابع اقتصادی (غیر نقد) در تدوین لایحه بودجه
- تبصره:** هرگونه ترتیبات خارج از بند فوق در تنظیم لایحه بودجه (سایر موارد غیر نقد) ممنوع خواهد بود.
- (۸) شهرداری‌ها می‌توانند برخی از مجوزهای لازم در اجرای بودجه را هم‌زمان با تدوین لایحه پیشنهادی بودجه به‌عنوان احکام بودجه سال ۱۴۰۳ به شورای اسلامی شهر ارسال و مجوزات لازم را اخذ نمایند. (پیوست شماره ۲)
- (۹) شهرداری‌ها موظف‌اند در هنگام تدوین لایحه بودجه، کلیه مطالبات خود از دستگاه‌های دولتی و یا سایر نهادهای اجرایی ناشی از عوارض، جرائم و ... را با رعایت آیین‌نامه اجرایی مرتبط در قانون بودجه سنواتی کل کشور در تسویه مطالبات و بدهی‌های دستگاه‌های اجرایی با شهرداری در ردیف‌های مرتبط پیش‌بینی و به ازای آن منابع، پروژه‌ها و هزینه‌های خاص پیش‌بینی نمایند به‌نحوی که در صورت عدم وصول منابع مدنظر، شهرداری با مشکلات اجرایی در طول سال مالی مواجه نشود.
- (۱۰) شهرداری‌ها موظف‌اند در هنگام تدوین لایحه بودجه، کلیه بدهی‌های خود به اشخاص حقیقی و حقوقی را بر اساس نوع بدهی و مطابق با جدول ذیل تهیه و به شورای اسلامی ارائه و جهت مدیریت و بازپرداخت آن‌ها با لحاظ ضوابط مندرج در دستورالعمل بودجه اقدام نمایند.
- (۱۱) هر گونه تغییر در لایحه ارسالی بودجه توسط شوراهای اسلامی مجاز نبوده و در صورت نیاز به اصلاح و تغییر در اعتبار ردیف‌ها و فهرست پروژه‌ها، مراتب بایستی توسط آن‌ها به شهرداری اعلام و پس از اصلاح موارد اعلامی برای طی مراحل بعدی مجدداً به شورا ارسال گردد.
- (۱۲) تهیه و تنظیم خلاصه بدهی‌های سنواتی شهرداری در پیوست لایحه بودجه به شرح ذیل :

فهرست خلاصه بدهی‌های سنواتی شهرداری در تنظیم لایحه بودجه

ردیف	موضوع بدهی	میزان بدهکاری	میزان پیش‌بینی پرداخت در سال ۱۴۰۳
۱	پیمانکاران		
۲	حقوق و دستمزد کارکنان		
۳	مالیات		
۴	بیمه		
۵	تسهیلات بانکی		
۶	اوراق مشارکت		
۷	سایر		

فصل چهارم - ضوابط اجرایی بودجه

(۱) اعتبارات متمرکز ارزش افزوده (واریزی‌های وزارت کشور و سازمان امور مالیاتی) مشروط به رعایت ضوابط هزینه‌کرد آیین‌نامه‌های خاص خود می‌تواند با اختیار شهرداری در موارد هزینه‌ای (جاری) و تملک (عمرانی) مصرف شود.

(۲) رعایت مفاد شیوه‌نامه اجرایی خزانه‌داری به شماره ۱۹۹۰۰۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۹ در واریز کلیه درآمدهای معاونت‌ها، مناطق و واحدهای ستادی، سازمان‌های وابسته (ماده ۵۴ و ۸۴ قانون شهرداری) و مؤسسات و شرکت‌های تابعه به حساب‌های متمرکز خزانه و همچنین افتتاح و ایجاد حساب‌های مربوطه مطابق با شیوه‌نامه مذکور

(۳) به‌منظور مدیریت هرچه بهتر در منابع و مصارف و جلوگیری از ایجاد دین و بدهی در شهرداری، لازم است فرآیند تخصیص اعتبار مطابق با شیوه‌نامه مربوطه به شماره ۱۶۹۱۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۱ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور برای هرگونه تخصیص اعتبار در شهرداری مدنظر قرار گیرد به‌نحوی که هرگونه ایجاد تعهد و هزینه در شهرداری مستلزم مصوبه کمیته تخصیص اعتبار خواهد بود.

الف - واحد بودجه و اعتبارات شهرداری (واحد درآمد با توجه به ساختار سازمانی) موظف است در

ابتدای سال تا سقف عملکرد قطعی سال قبل را به‌عنوان سقف مجاز ایجاد تعهد برای سال جاری به کمیته تخصیص اعلام نماید تا در اولین جلسه کمیته، جهت تصمیم‌گیری و تسریع در امور اجرایی، نسبت به تخصیص ۱۰۰ درصدی برخی ردیف‌های جاری و عمرانی اولویت دار در سال اقدام شود. همچنین در خصوص تخصیص سایر ردیف‌ها در طی سال بایستی بر اساس گزارش واحدهای درآمد و خزانه‌داری، اطلاع از میزان تحقق و وصول درآمدها و سایر منابع و نیز پیشرفت فیزیکی و ریالی پروژه‌ها تصمیم‌گیری و نسبت به تخصیص ردیف‌های مربوطه اقدام شود.

ضمناً در صورت پیش‌بینی تحقق بیش از سقف پیش‌بینی شده ابتدای سال (عملکرد قطعی سال قبل)، موارد عیناً جهت تصمیم‌گیری در خصوص مصرف منابع مازاد مجدداً به کمیته تخصیص اعتبار جهت تخصیص سایر ردیف‌های عمرانی و هزینه‌ای، اعلام خواهد شد.

تصمیمات کمیته تخصیص برای اجرا به واحد خزانه داری ابلاغ می‌گردد.

ب - واحد مالی و خزانه‌داری موظف است بر اساس مصوبات کمیته تخصیص اعتبار و توجه به

میزان وصولی منابع، برنامه پرداخت ماهانه و یا سه ماهه شهرداری و سایر واحدهای اجرایی را بر اساس الزامات و سایر اولویت‌های ابلاغی تهیه به واحدهای اجرایی و ذی‌حسابان آن‌ها اعلام نماید تا از ایجاد دیون و تعهدات مازاد بر سقف پرداخت ماهانه و یا سه ماهه در آن‌ها جلوگیری گردد.

پیشنهاد می گردد بمنظور جلوگیری از رسوب منابع در حساب های پرداخت واحدهای اجرایی، اسناد درخواست وجه توسط ذیحساب و یا قائم مقامان ایشان صرفاً پس از انجام کار و ارائه مستندات با صدور حواله پرداخت (ترجیحاً الکترونیک) به عهده خزانه داری صورت پذیرد.

۴) لزوم تنظیم و تبادل موافقت نامه های بودجه ای بین معاونت برنامه ریزی و واحدهای اجرایی در شهرداری های مراکز استان و درجه ۱۰ و بالاتر در خصوص اعتبارات تملک دارائی های سرمایه ای پس از ابلاغ بودجه (تا پایان اردیبهشت ماه)

۵) میزان تنخواه گردان شهرداری به منظور پرداخت به کارپردازان و عاملین مالی و سایر موارد مرتبط با این امور صرفاً مطابق با مفاد مندرج در دستورالعمل "نحوه واگذاری، میزان و واریز تنخواه گردان" ابلاغی وزیر محترم کشور به شماره ۱۷۳۵۰۱ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۸ و از محل اعتبارات مصوب تخصیص یافته خواهد بود و هرگونه پرداخت غیر از مفاد دستورالعمل مذکور غیرقانونی است. پرداخت مجدد تنخواه به کارپردازان و عاملین مالی تا سقف مجاز مندرج در دستورالعمل مورد اشاره، منوط به تسویه آن مطابق با دستورالعمل ابلاغی خواهد بود. شایان ذکر است کلیه حساب های تنخواه می بایست توسط واحد خزانه داری و با امضای مجاز کارپرداز افتتاح گردد.

۶) الزام به انجام تکالیف قانونی که به نوعی دارای بار مالی برای شهرداری می باشند و عدم انجام هریک از آنها در موعد مقرر، جرائم و هزینه های اضافی به شهرداری تحمیل خواهد نمود. ازجمله ارائه اظهارنامه ارزش افزوده، آراء صادره دیوان عدالت اداری، ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات های مستقیم، سامانه مطالبات و بدهی دولت (سماد)، ستاد، سادا، سمیع، سامانه مودیان، پاکنا، حقوق و مزایا، ملی ساختار و ...

۷) رعایت سایر ضوابط اجرایی مندرج در دستورالعمل بودجه شهرداری ها در رعایت نوع مصرف منابع (عمومی - اختصاصی و جاری - عمرانی) و سایر ضوابط گفته شده در خصوص مصرف دارایی های سرمایه ای و مالی و تسویه دیون قطعی شده سنواتی

۸) اعتبار حوادث غیرمترقبه و انسان ساخت می بایست صرفاً در شرایط بروز حوادث نام برده هزینه گردد و هرگونه هزینه کرد مازاد بر آن برای حوادث غیرمترقبه بدون اخذ مجوز از شورای اسلامی شهر ممنوع است. ضمناً پس از هزینه کرد اعتبارات فوق بایستی موضوع هزینه و محل هزینه در گزارش عملکرد (تفریح) بودجه شهرداری گزارش شود.

۹) منابع حاصل از مازاد درآمد بر هزینه سال قبل در صورتیکه حاصل از ردیف های درآمدی اختصاصی نباشد می تواند پس از کسر دیون هزینه ای (جاری) به مصرف تملک دارایی های سرمایه ای و مالی (عمرانی)

- شهرداری برسد. همچنین در خصوص منابع مازاد حاصل از ردیف‌های اختصاصی بایستی منابع مذکور صرفاً در حوزه مربوطه مصرف شود.
- ۱۰) در صورت وصول منابعی (اسناد دریافتی و احکام اجرایی) که به موجب قوانین در سال جاری ردیف اعتباری آن‌ها در کدینگ بودجه حذف شده است، بایستی در ردیف سایر، ذیل همان طبقه درآمدی ثبت و لحاظ گردد.
- ۱۱) هزینه کرد اعتبارات آموزشی، مطالعاتی و پژوهشی مطابق با شیوه‌نامه ابلاغی سازمان
- ۱۲) ممنوعیت واگذاری اموال شهرداری به اشخاص حقیقی و حقوقی خارج از چارچوب قوانین و مقررات
- ۱۳) ممنوعیت پرداخت هرگونه اعتبارات به دستگاه‌های اجرایی خارج از چارچوب قوانین و مقررات
- ۱۴) ممنوعیت پرداخت هرگونه وام صرفاً از محل اعتبارات جاری و عمرانی مندرج در بودجه شهرداری به شهرداری، کارکنان شهرداری، سازمان‌های وابسته و اعضای شورای اسلامی شهر
- ۱۵) با توجه به الزام تکافوی منابع برای پرداخت انواع مزایای جانبی، اضافه کار و پاداش‌های موردی در شهرداری، ثبت معوقات فوق‌الذکر در سیستم‌های مالی فاقد وجهت قانونی و اجراییست.
- ۱۶) حداقل رقم ریالی پایه برای ثبت اموال در دفاتر شهرداری ۲٪ نصاب معاملات جزء دولتی است
- ۱۷) بکارگیری نیروی انسانی رسمی، پیمانی و قراردادی در شهرداری و سازمان‌های تابعه، صرفاً بر اساس مجوزهای صادره و با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوطه، مجاز خواهد بود.
- ۱۸) ممنوعیت به کارگیری افراد بازنشسته یا بازرخید به استثناء موارد مجاز مندرج در قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی و استفساریه‌ها و اصلاحات بعدی.
- اعاده بکار یا به کارگیری مصادیق مستثنیات قانون فوق و تبصره ماده ۸۴ قانون استخدام کشوری در چارچوب ضوابط ابلاغی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور امکان‌پذیر خواهد بود.
- ۱۹) اعاده بکار جانبازان و آزادگان بازنشسته دارای شرایط مندرج در بندهای (چ) و (ز) ماده ۸۷ قانون برنامه ششم توسعه و اعاده بکار مشمولین ماده ۶۰ قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران با رعایت مقررات مربوط انجام خواهد شد.
- ۲۰) اخذ تضامین معتبر و کافی از کارکنانی که ماشین‌آلات و اموال شهرداری در اختیار آن‌ها قرار داده می‌شود.
- ۲۱) شهرداری موظف است نسبت به محاسبه کسورات قانونی حقوق کارکنان و پیمانکار اعم از مالیات تکلیفی، مالیات بر ارزش افزوده و بیمه اقدام و مبالغ مزبور را به حساب سازمان‌های مربوطه واریز کند تا از ایجاد تعهد برای سال‌های آتی جلوگیری نموده و همچنین تمهیدات لازم برای پرداخت سایر تعهدات سنوات قبل در این خصوص را نیز فراهم نمایند.

فصل پنجم - سامانه بودجه شهرداری‌ها

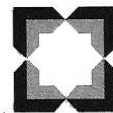
(۱) در راستای گسترش دولت الکترونیک و با توجه به تکلیف شهرداری‌ها طبق تبصره ذیل ماده ۶۷ قانون شهرداری مبنی بر ارسال یک نسخه از بودجه مصوب و عملکرد آن به وزارت کشور، تمامی شهرداری‌ها موظف‌اند بودجه مصوب و تفریغ بودجه را تا موعد مقرر (تا پایان فروردین‌ماه برای بودجه مصوب و تا پایان مهرماه برای تفریغ بودجه) در سامانه بودجه شهرداری‌های کشور به آدرس اینترنتی [https:// budget1.imo.org.ir](https://budget1.imo.org.ir) ثبت نمایند.

تبصره: با توجه به استخراج شاخص‌های توزیع اعتبارات ارزش‌افزوده از سامانه بودجه، در صورت عدم ثبت اطلاعات بودجه و عملکرد آن در موعد مقرر، هرگونه اعتراض نسبت به کاهش و یا عدم دریافت اعتبارات مذکور مقبول نخواهد بود.

(۲) شهرداری‌ها موظف‌اند پس از ثبت بودجه در سامانه و تصویب شورای اسلامی شهر، نسخه کاغذی آن را (پرینت از سامانه) که به امضای معاونت توسعه منابع و سرمایه انسانی، مسئول امور مالی، شهردار و رئیس شورای اسلامی شهر رسیده را به فرمانداری و استانداری مربوطه ارسال نمایند.

تبصره: در صورت عدم تصویب بودجه در موعد مقرر (پایان بهمن‌ماه) توسط شورا، مراتب بایستی توسط شهرداری به استانداری اعلام تا تصمیم‌گیری گردد.

(۳) مسئولیت صحت ورود اطلاعات ثبت‌شده در سامانه بودجه، طبق تکالیف مقرر در ماده ۲۶ آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها، به عهده شهردار و مسئول امور مالی و یا معاونین برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی (معادل مطابق با چارت مصوب شهرداری) خواهد بود.

پیوست شماره (۱)
کدهای درآمدی سال ۱۴۰۳
(به همراه توضیحات و مستندات قانونی)

کد	شرح	نوع درآمد	حوزه مصرف	نوع مصرف	مستند قانونی
۱۰۰۰۰۰	درآمدها				
۱۱۰۰۰۰	درآمدهای ناشی از عوارض عمومی				
۱۱۰۱۰۰	عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده				
۱۱۰۱۰۱	عوارض بر کالا و خدمات (۹۰٪ بند الف ماده ۳۹)	عمومی		جاری/عمرانی	بند الف ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده (۹۰٪ سازمان مالیاتی)
۱۱۰۱۰۲	عوارض آلاینده‌گی	اختصاصی	حفظ و توسعه فضای سبز و بازیافت پسماند	جاری/عمرانی	ماده ۴۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۳	عوارض متمرکز (فرآورده های نفتی، سیگار و شماره گذاری)	عمومی		جاری/عمرانی	بند ب ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۴	عوارض سالانه کلیه وسائط نقلیه اعم از خودروهای سبک، سنگین و موتور سیکلت	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۵	عوارض بلیط (حمل و نقل، زمینی، دریایی)	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۳۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۶	عوارض متمرکز دوازده در هزار گمرکی	عمومی	کمک و ایجاد درآمدهای پایدار بر اساس مصوبه شماره ۱۳۴۴۲۹ هیات وزیران	جاری/عمرانی	ماده ۴۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۷	عوارض و جرائم سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه	اختصاصی	کمک به توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی	عمرانی	ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۰۸	عوارض بر کالا و خدمات (۱۰٪ بند الف ماده ۳۹)	عمومی		جاری/عمرانی	بند الف ماده ۳۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده (۱۰٪ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها)
۱۱۰۱۰۹	عوارض سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه	اختصاصی	کاهش آلودگی هوا	جاری/عمرانی	بند ب ماده ۲۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۱۰۱۱۰	کمک از محل موضوع ماده ۵۸ قانون الحاق (۲)	عمومی		جاری/عمرانی	بر اساس مجوز صادره
۱۱۰۲۰۰	درآمدهای ناشی از توسعه شهر				
۱۱۰۲۰۱	عوارض زیربنا (مسکونی)	عمومی		جاری/عمرانی	مطابق با طرح تفصیلی
۱۱۰۲۰۲	عوارض زیربنا (غیرمسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظائر آن‌ها)	عمومی		جاری/عمرانی	مطابق با طرح تفصیلی
۱۱۰۲۰۳	تراکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجع تصویب کننده طرح های توسعه شهری و کمیسیون ماده ۵ (کاربری مسکونی)	عمومی		جاری/عمرانی	با مجوز کمیسیون ماده ۵ شورای عالی
۱۱۰۲۰۴	تراکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجع تصویب کننده طرح های توسعه شهری و کمیسیون ماده ۵ (غیرمسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظائر آن‌ها)	عمومی		جاری/عمرانی	با مجوز کمیسیون ماده ۵ شورای عالی
۱۱۰۲۰۵	عوارض بر بالکن و پیش آمدگی	عمومی		جاری/عمرانی	

سازمان شهرداری و دهیاری های کشور

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری های کشور

۱۱۰۲۰۶	عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح های توسعه شهری	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۰۸	عوارض قطع درختان	اختصاصی	توسعه فضای سبز	عمرانی	قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها
۱۱۰۲۰۹	عوارض صدور مجوز حصارکشی و دیوار کشی برای املاک فاقد مستحقات	عمومی		جاری/عمرانی	
۱۱۰۲۱۴	عوارض آتش نشانی در هنگام صدور پروانه ساختمانی	اختصاصی	توسعه ایمنی و تجهیز آتش نشانی	جاری/عمرانی	
۱۱۰۲۱۵	عوارض چشمه های معدنی	اختصاصی	توسعه زیر ساخت گردشگری	عمرانی	بند ب ماده ۳۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور
۱۱۰۲۱۷	درآمد ناشی از اجرای تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری	عمومی		جاری/عمرانی	تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی
۱۱۰۲۱۸	عوارض تمدید پروانه ساختمانی	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۱۹	عوارض تجدید پروانه ساختمانی	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۲۰	عوارض مستحقات واقع در محوطه املاک (آلاچیق، پارکینگ مسقف و استخر)	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۲۱	عوارض ارزش افزوده ناشی از تعیین کاربری عرصه در اجرای طرح های توسعه شهری	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۲۲	عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری عرصه در اجرای طرح های توسعه شهری	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۲۹۰	سایر				
۱۱۰۳۰۰	درآمدهای ناشی از حمل و نقل				
۱۱۰۳۰۱	بهاء خدمات ناشی از صدور و تمدید پروانه تاکسیرانی	عمومی		جاری/عمرانی	
۱۱۰۳۰۳	بهاء خدمات ناشی از صدور و تمدید پروانه شرکت ها و ناوگان حمل و نقل بار	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی
۱۱۰۳۰۵	بهاء خدمات ناشی از صدور و تمدید پروانه شرکت ها و ناوگان حمل و نقل مسافر	عمومی		جاری/عمرانی	ماده ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی
۱۱۰۳۰۶	عوارض ناشی از اجرای ماده ۱۵ رسیدگی به تخلفات رانندگی	اختصاصی	احداث توقف گاه و پارکینگ در همان شهر	عمرانی	قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی
۱۱۰۳۰۹	عوارض صدور، تمدید و تعویض گواهینامه	عمومی		جاری/عمرانی	
۱۱۰۳۱۱	عوارض ناشی از اجرای ماده ۹ قانون حمل و نقل ریلی (شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر)	اختصاصی	مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن	جاری/عمرانی	ماده ۹ قانون حمل و نقل ریلی
۱۱۰۳۱۲	عوارض حاصل از اجرای طرح های ترافیکی	اختصاصی	کاهش آلودگی هوا	جاری/عمرانی	قانون جامع آلودگی هوا
۱۱۰۳۱۳	عوارض (LEZ)	اختصاصی	کاهش آلودگی هوا	جاری/عمرانی	قانون جامع آلودگی هوا
۱۱۰۳۱۵	عوارض تردد شبانه وسایل نقلیه باری در محدوده کامیون ممنوع	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض
۱۱۰۳۱۶	بهاء خدمات (کرایه) جابجایی مسافر توسط اتوبوس و مینی بوس و سایر وسایل نقلیه و حمل و نقل ریلی درون شهری	عمومی		جاری/عمرانی	
۱۱۰۳۱۷	بهاء خدمات صدور مجوز تردد بارهای ترافیکی	عمومی		جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض

سازمان شهرداری و دهیاری های کشور

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری های کشور

۱۱۰۳۹۰	سایر				
۱۱۰۴۰۰	درآمدهای ناشی از بهره برداری از فضای شهر				
۱۱۰۴۰۱	عوارض نوسازی	عمومی	حد اقل ۹۰٪ عمرانی	ماده ۲ قانون نوسازی عمران شهری	
۱۱۰۴۰۲	عوارض سطح شهر	عمومی	جاری/عمرانی	در شهرهایی که نوسازی وصول نمی شود	
۱۱۰۴۰۵	عوارض صدور مجوز احداث و نصب تاسیسات شهری (دکل ها، تجهیزات و آنتن های مخابراتی، ترانسفورماتورها و نظائر آنها)	عمومی	جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	
۱۱۰۴۰۶	عوارض بر مشاغل	عمومی	جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	
۱۱۰۴۰۷	عوارض بر تابلوهای تبلیغات محیطی	عمومی	جاری/عمرانی	جدول شماره یک عناوین قانونی عوارض	
۱۱۰۴۰۸	وجوه دریافتی ناشی از خسارت وارده به اموال عمومی شهر	عمومی	جاری/عمرانی	خرید و تعمیر اموال عمومی خسارت دیده شهر	
۱۱۰۴۰۹	بهاء خدمات بهره برداری از معابر و فضاهای عمومی شهری	عمومی	جاری/عمرانی	دارای شرایط فنی و ایمنی و عدم ایجاد مزاحمت	
۱۱۰۴۱۰	عوارض صدور، تمدید و تعویض گذرنامه	عمومی	جاری/عمرانی	مطابق با قانون بودجه هر ساله کشور	قانون بودجه هر ساله کشور
۱۱۰۴۹۰	سایر				
۱۱۰۵۰۰	درآمدهای ناشی از قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها				
۱۱۰۵۰۱	۱۰ درصد صدور و تمدید گذرنامه و گواهینامه	عمومی	جاری/عمرانی	ماده ۴ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها	
۱۱۰۵۰۲	استفاده از معابر شهری جهت توقف حاشیه ای (پارکومتر، کارت پارک)	اختصاصی	عمرانی	ماده ۶ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها (تبصره ۳ ماده ۱۵ قانون جرائم راهنمایی و رانندگی)	
۱۱۰۵۰۳	درآمد حاصل از حمل و نقل بار خودرویی درون شهری	عمومی	عمرانی	ماده ۶ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها (تبصره ۲)	
۱۱۰۵۰۴	ماده ۲۸۰ قانون مالیات های مستقیم (۱٪)	عمومی	جاری/عمرانی	ماده ۷ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها	
۱۱۰۵۰۵	عوارض نقل و انتقال قطعی املاک (۲٪) و انتقال حق واگذاری (۱٪)	عمومی	جاری/عمرانی	ماده ۸ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها	
۱۱۰۵۰۶	جریمه تاخیر پرداخت عوارض و بهای خدمات (۲٪)	عمومی	جاری/عمرانی	ماده ۱۰ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها	
۱۱۰۵۰۷	عوارض ناشی از اجرای ماده ۲۳ رسیدگی به تخلفات رانندگی	اختصاصی	جاری/عمرانی	ماده ۵ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری و قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی	استانداردسازی وسایل و تجهیزات ایمنی راه ها، خط کشی و نگهداری، تهیه و نصب و نگهداری علائم راهنمایی و رانندگی و تجهیزات ایمنی، احداث پل های عابر پیاده
۱۲۰۰۰۰	درآمدهای ناشی از عوارض اختصاصی شهرداری				
۱۲۰۱۰۰	درآمدهای اختصاصی				
۱۲۰۱۰۱	بهاء خدمات استفاده از مراکز رفاهی، تفریحی، فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و خدماتی	عمومی	جاری/عمرانی		

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری های کشور

۱۲۰۱۰۵	درآمد حاصل از فروش گل و گیاه و سایر محصولات	عمومی		جاری/عمرانی
۱۲۰۱۰۸	بهاء خدمات آرامستان ها	عمومی		جاری/عمرانی
۱۲۰۱۰۹	بهای خدمات فضای سبز	عمومی		جاری/عمرانی
۱۲۰۱۱۰	بهای خدمات مدیریت پسماند	اختصاصی	مدیریت پسماند	جاری/عمرانی ماده (۸) قانون مدیریت پسماندها و ماده (۴) دستورالعمل نحوه تعیین بهای خدمات مدیریت پسماندهای عادی (شهري)
۱۲۰۱۱۱	وجه دریافتی ناشی از خسارات وارده به اموال اختصاصی شهرداری	عمومی	خرید و تعمیر اموال اختصاصی خسارت دیده شهر	جاری/عمرانی
۱۲۰۱۱۲	درآمد سایر سازمانهای وابسته به شهرداری مطابق با اساسنامه مربوطه	عمومی		جاری/عمرانی
۱۲۰۱۹۰	سایر			
۱۳۰۰۰۰	بهاء خدمات و درآمدهای موسسات انتفاعی شهرداری			
۱۳۰۱۰۰	بهاء خدمات و درآمدهای موسسات انتفاعی شهرداری			
۱۳۰۱۰۱	بهاء خدمات صدور مجوز حفاری، لکه گیری و ترمیم معابر	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۰۲	بهای خدمات کارشناسی، فنی و آموزشی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۰۳	بهای خدمات صدور معاینه فنی خودرو	اختصاصی	کاهش آلودگی هوا	جاری/عمرانی قانون جامع آلودگی هوا
۱۳۰۱۰۵	درآمد ناشی از خدمات بازرگانی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۰۶	درآمد ناشی از خدمات پیمانکاری	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۰۷	بهای خدمات آماده سازی	عمومی		جاری/عمرانی تبصره ۴ ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداری ها
۱۳۰۱۱۰	بهاء خدمات مهاجرین و اتباع خارجی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۱۳	بهاء خدمات ورود ماشین آلات حمل و نقل به پایانه ها، میادین و بازارهای میوه و تره بار	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۱۴	بهاء خدمات ارائه و تصویب طرح ایمن سازی معابر در زمان عملیات کارگاهی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۱۵	بهاء خدمات حمل و نگهداری تجهیزات عملیات ساختمانی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۱۶	بهاء خدمات بهره برداری از معابر توسط شرکت های مسافربری اینترنتی	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۱۹۰	سایر			
۱۳۰۲۰۰	درآمد حاصل از تاسیسات شهرداری			
۱۳۰۲۰۳	درآمد حاصل از بازیافت زباله	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۲۰۴	درآمد حاصل از آگهی های تجاری و تبلیغات محیطی بر سازه های متعلق به شهرداری	عمومی		جاری/عمرانی
۱۳۰۲۹۰	سایر			

سازمان شهرداری و دهیاری های کشور

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری های کشور

۱۴۰۰۰	درآمدهای حاصل از وجوه و اموال شهرداری			
۱۴۰۱۰۰	درآمد حاصل از اموال شهرداری			
۱۴۰۱۰۱	مال الاجاره ساختمان ها و تاسیسات شهرداری	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۱۰۳	بهاء خدمات ماشین آلات و تجهیزات	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۱۰۴	درآمد حاصل از بازارهای روز و هفتگی	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۱۰۵	بهاء خدمات استفاده از پارکینگ های عمومی	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۱۰۶	درآمد حاصل از سود سهام سازمان ها و شرکت ها	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۱۰۸	درآمد حاصل از واحدهای تولیدی	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۱۰۹	درآمد حاصل از فروش محصولات و خدمات کارخانجات شهرداری	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۱۱۰	درآمد حاصل از فروش محصولات کارخانه آسفالت	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۱۹۰	سایر			
۱۴۰۲۰۰	درآمد حاصل از وجوه شهرداری			
۱۴۰۲۰۲	درآمد حاصل از وجوه سپرده های شهرداری	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۲۰۳	درآمد ناشی از حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۲۰۴	درآمد حاصل از اجرای ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۲۰۵	سود نقدی حاصل از واگذاری سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس یا سایر شرکت ها	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۴۰۲۹۰	سایر			
۱۵۰۰۰۰	کمک های اعطائی دولت و سازمانهای دولتی			
۱۵۰۱۰۰	یارانه ها و کمک های اعطائی دولت و سازمانهای دولتی			
۱۵۰۱۰۱	کمک بلاعوض دولت و سازمانها و موسسات دولتی	عمومی	جاری/عمرانی	بر اساس موافقت نامه تنظیمی
۱۵۰۱۰۴	کمک های دولت برای پروژه های مشخص	عمومی	جاری/عمرانی	بر اساس موافقت نامه تنظیمی
۱۵۰۱۰۶	کمک برای تامین قیر معابر شهری	عمومی	عمرانی	خرید قیر بمنظور تهیه آسفالت و مرمت معابر شهری
۱۵۰۱۰۷	یارانه بلیط	عمومی	جاری/عمرانی	بر اساس موافقت نامه تنظیمی
۱۵۰۱۹۰	سایر			
۱۶۰۰۰۰	اعانات، کمک های اهدائی و دارائی ها			
۱۶۰۱۰۰	اعانات، کمک های اهدائی			
۱۶۰۱۰۱	خودیاری شهروندان و هدایای دریافتی	عمومی		
۱۶۰۱۰۲	سایر اعانات و کمک از اشخاص حقوقی	عمومی		
۱۶۰۱۰۳	کمک ها و اعانات دریافتی از موسسات عمومی غیردولتی	عمومی		
۱۶۰۱۹۰	سایر			
۱۶۰۲۰۰	درآمدهای اتفاقی که به موجب قانون وصول می شود			
۱۶۰۲۰۱	ضبط سپرده های مطالبه نشده	عمومی	جاری/عمرانی	
۱۶۰۲۰۲	ضبط سپرده های معاملات شهرداری	عمومی	جاری/عمرانی	

سازمان شهرداری و دهیاری های کشور

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری های کشور

۱۶۰۲۰۳	درآمد حاصل از اجرای ماده ۱۱۰ قانون شهرداریها	عمومی		جاری/عمرانی
۱۶۰۲۰۴	هزینه تاخیر و خسارت تادیه چک	عمومی		جاری/عمرانی
۱۶۰۲۰۵	جرائم کمیسیون ماده ۱۰۰	عمومی		جاری/عمرانی
۱۶۰۲۰۶	درآمد ناشی از فروش اسناد منقوضه	عمومی		جاری/عمرانی
۱۶۰۲۰۹	مازاد درآمد بر هزینه سال قبل	عمومی/اختصاصی	بر اساس کد درآمد وصولی	جاری/عمرانی
۱۶۰۲۱۰	درآمد ناشی از اجرای تبصره ۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری	عمومی		جاری/عمرانی
۱۶۰۲۹۰	سایر			
۲۰۰۰۰۰	منابع حاصل از واگذاری دارایی سرمایه ای			
۲۱۰۰۰۰	ماده ۱۰۱ قانون شهرداری			
۲۱۰۱۰۰	درآمدهای نقدی ناشی از اجرای تبصره ۳ و ۴ ماده ۱۰۱ قانون شهرداری	عمومی		جاری/عمرانی
۲۱۰۲۰۰	درآمدهای غیرنقدی ناشی از اجرای ماده ۱۰۱ قانون شهرداری	عمومی		عمرانی
۲۲۰۰۰۰	فروش اموال غیر منقول			
۲۲۰۱۰۰	فروش اموال غیر منقول	عمومی		عمرانی
۲۳۰۰۰۰	فروش اموال منقول و اسقاط			
۲۳۰۱۰۰	فروش اموال منقول و اسقاط	عمومی		عمرانی
۲۴۰۰۰۰	فروش سرقفلی			
۲۴۰۱۰۰	فروش سرقفلی	عمومی		عمرانی
۲۵۰۰۰۰	فروش حقوق انتفاعی			
۲۵۰۱۰۰	فروش حقوق انتفاعی	عمومی		عمرانی
۲۹۰۰۰۰	سایر			
۲۹۰۱۰۰	منابع نقدی حاصل از فروش سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس و سایر شرکت ها	عمومی		عمرانی
۲۹۰۹۰۰	سایر			
۳۰۰۰۰۰	منابع حاصل از واگذاری دارایی مالی			
۳۱۰۰۰۰	وام های دریافتی			
۳۱۰۱۰۰	وام دریافتی از وزارت کشور	عمومی		عمرانی
۳۱۰۲۰۰	تسهیلات دریافتی از بانکها و موسسات مالی و اعتباری	عمومی		عمرانی
۳۱۰۳۰۰	تسهیلات خارجی	عمومی		عمرانی
۳۱۰۴۰۰	وام دریافتی از محل ماده ۷ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها	عمومی		عمرانی
۳۲۰۰۰۰	انواع اوراق و اسناد			
۳۲۰۱۰۰	اوراق مشارکت	عمومی		عمرانی
۳۲۰۲۰۰	انواع صکوک	عمومی		عمرانی
۳۲۰۳۰۰	منابع حاصل از فروش سهام موسسات و شرکت های وابسته و تابعه شهرداری	عمومی		عمرانی

بخشنامه بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری‌های کشور

سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

				سایر منابع	۳۳۰۰۰۰
				سایر منابع	۳۳۰۹۰۰
				جمع	

پیوست شماره (۲)
احکام مرتبط بودجه
سال ۱۴۰۳
شهرداری

به شهرداری اجازه داده می شود با رعایت قوانین و مقررات در سال مالی ۱۴۰۳ نسبت به اجرای موارد ذیل اقدام نماید:

- ۱- به استناد تبصره بند ۱۴ ماده ۸۰ قانون شوراها و ماده ۳۵ آیین نامه مالی شهرداری ها ، سقف اجازه انجام معاملات سال ۱۴۰۳ تا مبلغ ریال به شهردار واگذار می شود.
- ۲- شهردار می تواند اختیارات ذیل این بند را با مسئولیت خود به شهرداران مناطق، نواحی و روسای سازمان ها و شرکت های تابعه و وابسته واگذار نماید.
- ۳- شهرداری می تواند در اجرای ماده ۳۹ آیین نامه مالی شهرداری ها، نسبت به جابجایی از حسابی به حساب دیگر یا از حساب شهرداری به سازمان ها و بالعکس تا سقف اقدام نماید.
- ۴- در اجرای ماده ۱۵ آیین نامه مالی شهرداری ها به شهرداری اجازه داده می شود پروژه های عمرانی را تا سقف به صورت امانی اجرا نماید.

احکام فوق در جلسه شماره به همراه لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری مورد بررسی و تصویب قرار گرفت.

امضاء شهردار

امضاء رئیس شورا

پیوست شماره (۳) برخی احکام و تکالیف قانونی شهرداری‌ها

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
۱	ماده (۷) قانون هوای پاک	شهرداری ها، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه ها و سازمان های ذی ربط موظفند نحوه تردد وسایل نقلیه موتوری و سامانه (سیستم) حمل و نقل شهری را به صورتی طراحی و ساماندهی کنند که ضمن کاهش آلودگی هوا جوابگوی سفرهای روزانه شهری باشد.
۲	ماده (۹) قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت	مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن به عهده شهرداری است.
۳	ماد (۳۳) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی	شهرداری ها موظفند نسبت به ساماندهی معابر و تسهیل عبور و مرور عابران پیاده و دوچرخه سواران در شهرهای کشور اقدام نمایند.
۴	ماده (۷) قانون هوای پاک و جزء (۲) بند (الف) ماده (۱۰۸) قانون برنامه ششم توسعه	کلیه معابر اصلی، میادین و بزرگراهها در مراکز استان ها و کلان شهرها و همچنین جاده های اصلی و آزادراهها با نصب، نگهداری و به روزرسانی سامانه های کنترلی و مراقبتی هوشمند توسط شهرداری ها و وزارت راه و شهرسازی تحت پوشش قرار گرفته و این سامانه ها و دسترسی لازم آن در اختیار نیروی انتظامی قرار گیرد.
۵	ماده (۲) قانون جامع حمایت از حقوق معلولان	کلیه وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند در طراحی، تولید و احداث ساختمانها و اماکن عمومی و معابر و وسایل خدماتی به نحوی عمل نمایند که امکان دسترسی و بهره مندی از آنها برای معلولان همچون افراد عادی فراهم گردد.
۶	ماده (۲۲) قانون هوای پاک و آیین نامه اجرایی آن	حداکثر تا ده سال پس از ابلاغ این قانون، شهرداری های شهرهای بالای پنجاه هزار نفر جمعیت موظفند با همکاری وزارت نیرو و ادارات منابع طبیعی شهرستان، سرانه فضای سبز خود را حداقل به پانزده مترمربع برسانند.
۷	ماده (۲۷) قانون هوای پاک و تبصره (۲) ذیل آن	وزارتخانه های جهاد کشاورزی (سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری)، راه و شهرسازی و کشور از محل اعتبارات مندرج در ردیفهای بودجه ای و شهرداری ها و دهیاری ها از محل منابع مالی در اختیار اعم از عوارض و وجوه عمومی طی پنج سال که به تأیید سازمان می رسد، مکلفند حریم سبز بزرگراهها و کمربند سبز شهرها و روستاهای

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
		تحت تأثیر رخدادهای گرد و غبار را با روش آبیاری مدرن و با اولویت استفاده از پسابهای شهری و روستایی، ایجاد نمایند.
		تبصره (۲): وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) مکلف است حداقل بیست درصد (۲۰٪) از منابع در اختیار خود را به توسعه کمربند سبز موضوع این ماده اختصاص دهد و به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها پرداخت نماید.
۸	ماده (۷) قانون مدیریت پسماند	مدیریت اجرایی کلیه پسماندها غیر از صنعتی و ویژه در شهرها و روستاها و حریم آنها به عهده شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و در خارج از حوزه و وظایف شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به عهده بخش‌های می‌باشد. مدیریت اجرایی پسماندهای صنعتی و ویژه به عهده تولیدکننده خواهد بود. در صورت تبدیل آن به پسماند عادی به عهده شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و بخش‌های آنها خواهد بود.
۹	تبصره (۲) ماده (۲۰) قانون هوای پاک	دولت و شهرداری‌ها موظفند ظرف مدت سه سال پس از ابلاغ این قانون برای شهرهای مختلف زمینه‌های تبدیل این پسماندها به انرژی یا کود را با کمک بخش خصوصی فراهم کنند.
۱۰	بند (الف) ماده (۵۹) قانون برنامه توسعه ششم	وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و کشور و شهرداری‌ها مکلفند در طول برنامه نسبت به احیاء، بهسازی، نوسازی و مقاوم‌سازی و بازآفرینی سالانه حداقل دویست و هفتاد محله در قالب مطالعات مصوب ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار بر حسب گونه‌های مختلف (شامل ناکارآمد - تاریخی - سکونتگاه‌های غیررسمی و حاشیه‌ای) و ارتقای دسترسی به خدمات و بهبود زیرساخت‌ها با رویکرد محله‌محور در چهارچوب قوانین و مقررات ذی‌ربط اقدام نمایند.
۱۱	ماده (۱۴) قانون حمایت از مرمت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی	شهرداری‌ها و شورای اسلامی شهرهای دارای بافت تاریخی - فرهنگی مصوب، مکلفند در تخصیص بودجه عمرانی سالانه شهر، بافت‌های مذکور را در اولویت قرار دهند.
۱۲	بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه ششم توسعه و ماده (۷) قانون هوای پاک	دستگاه‌های اجرائی نظیر شهرداری‌ها، محاکم دادگستری، نیروی انتظامی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلفند تا پایان سال دوم برنامه دستورالعمل‌ها و فرآیندهای داخلی و زیرساخت‌های نرم‌افزاری خود را به گونه‌ای آماده نمایند تا دریافت اطلاعات از متقاضیان و محاسبه کلیه حقوق و عوارض دولتی مانند بیمه، مالیات، حقوق مالکانه و جریمه‌های آنها، جریمه‌ها و عوارض شهرداری و نیز اعتراضات وارده بر آن محاسبات صرفاً با استفاده از نرم‌افزار و بدون حضور نیروی انسانی هم‌زمان

ردیف	عنوان قانون	متن قانون
		با ارسال الکترونیکی درخواست یا اظهارنامه مربوطه میسر شود و همراه با توضیح کامل محاسبات به صورت برخط (آنلاین) به متقاضی اعلام و پرداخت ها و دریافت ها از طریق الکترونیکی انجام شود.
۱۳	ماده (۱۴) قانون جهش تولید مسکن	هزینه صدور و تمدید پروانه ساختمانی، گواهی پایان کار ساختمان کلیه برنامه های حمایتی وزارت راه و شهرسازی با سی درصد تخفیف، محاسبه و دریافت می شود.
۱۴	ماده (۵) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت	ماده ۵ - به منظور تحقق بند «ج» ماده (۱۰۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دستگاههای اجرایی مکلفند برای تأمین و ارتقای کیفیت مسکن، پایان کار و عوارض ساخت و ساز، کلیه هزینه های تخصیص شبکه، انشعابات و هزینه های خدمات نظام مهندسی را به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) برای خانواده های دارای سه فرزند زیر بیست سال و به میزان هفتاد درصد (۷۰٪) برای خانواده های دارای حداقل چهار فرزند زیر بیست سال برای یک مرتبه و هزینه پروانه و عوارض ساختمانی را به میزان ده درصد (۱۰٪) برای خانواده های دارای حداقل سه فرزند زیر بیست سال تخفیف دهند. دولت مکلف است صد درصد (۱۰۰٪) تخفیف های مربوط به پروانه ساختمانی را از محل منابع عمومی در بودجه های سنواتی پیش بینی نماید.
۱۵	بند (ب) ماده (۲۵) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت	ماده ۲۵ - سازمان ثبت احوال کشور مکلف است نسبت به ایجاد سامانه برخط برای معرفی و صدور شناسه ویژه برای مادران دارای سه فرزند یا بیشتر اقدام نماید. مدت اعتبار این شناسه ده سال است و در صورت تولد فرزندان بعدی به مدت پنج سال تمدید خواهد شد. دستگاههای ذی ربط موظفند اقدامات ذیل را برای دارندگان کارت مزبور به همراه اعضای خانواده انجام دهند: ب - نیم بها بودن خدمات حمل و نقل عمومی شهری و تعرفه های فرهنگی، ورزشی و تفریحی شهرداری ها و دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری.